

Андрій Кокотюха

**Коханка
з площі Ринок**

Харків
«ФОЛІО»
201*

[Купити книгу на сайті kniga.biz.ua >>>](http://kniga.biz.ua)

**Львів, листопад 1914 року,
площа Ринок**

Їй знову погрожували.

Від початку місяця — втретє. Цього разу гнівними анонімними записками не обійшлося. Пізно вночі знадвору кинули у вікно спальні каменюку, брязнуло скло й розбудило капітана.

Платов завжди засинав відразу після любовців, Божена ж потім довго лежала з розплющеними очима, вдивлялася в темряву, збирала до купи рій думок і чекала, коли коханець захропе. Цю манеру проявив уже в їхню першу ніч разом. До того все відбувалося, як він сам жартома казав, кавалерійським наскоком. Хоч сам до кавалерії стосунку не мав, служив офіцером із особливих доручень при військовому генерал-губернаторі¹. На фронт не особливо рвався, представником армії-переможця чудово почувався у Львові, і, виходить, тут для нього війна скінчилася. У кожному разі, Антон Платов сам так думав і говорив їй кілька разів.

Божена нічого не знала про славний родовід, яким коханець почав похвалитися, щойно вони познайомилися. Їй вдалося привернути увагу офіцера, бо заговорила французькою. Російської не знала вона, польською не володів капітан, тож миттю побачив у ній близьку душу. Так сказав сам, щедро наливаючи шампанського. А вже після третього келиха говорив лише він. Божена слухала, кивала й дозволяла час від часу піддивити собі, хоч вважала, аби не втратити контроль, ігристе вино їй теж могло розв'язати язика.

І не стримувала себе — кидала блискучому, підтягнутому, гладенько поголеному російському офіцерові шпичку: запитати б у вас, звідки взялося французьке шампанське на прийнятті. Тоді б йому довелося пояснити — не його клопіт дбати про напої та наїдки. Божена могла нагадати новому знайомому про пограбований склеп² у пасажі Міколяша³, до війни найкраще французьке шампанське продавалося там. Звісно, скаже у відповідь: грабували не офіцери, а солдати, за мародерство їх покарано. Але конфісковане вино, яке неотесана *солдатня* не встигла випити, назад не повернули, передали в розпорядження військового генерал-губернаторства⁴, тож вони все одно зараз п'ють крадене.

Ані цих, ані інших докорів капітан від своєї дами не почув. Натомість Божена слухала кавалера, дізнаючись про нього багато цікавих, як він вважав, речей. Передусім — про його пряме споріднення з династією тих самих Платових, рід яких тягнеться від знаменитого донського отамана⁵. Виявляється, причетність до славної військової династії не відкривала хлопчикам іншого шляху, крім військової кар'єри. Тому Антон Платов дістав капітанський чин незадовго до початку війни, фактично не побувавши на фронті, а від самого випуску

із кадетського корпусу опинившись при штабі в Петрограді. Він вважав це великим успіхом. Чесноти помітили швидко — так прозвучало з його вуст. Штабна робота й загалом тилова служба злочинно недооцінені тими, хто годує вошей в окопах і веде в атаку вояків.

— Розумієте, *мадемуазель* Божено, — розводився Платов, розмахуючи келихом, мов незграбний диригент оркестру — паличкою, — вони там, на передньому краї, злі на весь світ. Знаєте, чому? Бо не мають можливості приймати рішення, і це, я вважаю, правильно. Уявіть, якщо кожен командир на своєму окопному рівні почне наказувати солдатам сам. Погодьтеся, то буде не війна, не армія — хаос, хаос та анархія! Звичайно, всі хочуть наступати й швидко перемагати. Але ж наш ворог теж сильний, не враховувати того — злочин, військовий злочин, так-так! Штабних офіцерів не люблять, бо ми, бачте, маємо змогу пити шампанське, фліртувати з вродливими дамами, користатися плодами їхньої, як вважають окопники, перемоги. Вони не здатні зрозуміти, прийняти для себе, усвідомити: без штабів, без військового керівництва, без визначення їхніх стратегій з тактиками армійські частини вже давно відступили б до Петрограда й здали його під тиском кайзерівських військ⁶. Ви дивуєтесь, а це все — наше, посконне, російське, чорт забирай, *pardonnez-moi s'il vous plaît*. У нас дуже люблять лаяти своє. Чим смачніше ганиш — тим більший патріот. Якщо шпетиш постійно свій штаб, своє військове керівництво, зрештою — свого царя, одного разу програєш не лише війну. Програєш країну, ось так я скажу вам, *мадемуазель* Божено!

Зробившись коханцями, вони не перейшли на «ти». Платову подобалося демонструвати в такий спосіб свою повагу до жінки. Божені було все одно, як до неї звер-

тається капітан. Вона почала приймати його на всю ніч із суто практичних міркувань: із кінцем жовтня настали перші холоди.

Топити не було чим.

Божена Микульська у Львові народилася. Прожила тут двадцять вісім років. І на її пам'яті вперше в усьому місті за короткий час зникли всі запаси вугілля, дров та гасу. Це сталося трохи більше, ніж за місяць відтоді, як сюди зайшла російська армія. Містяни почали рубати дерева в парках, чого раніше ніхто собі не дозволяв. Адміністрація ж закривала на руйнування очі, радіючи хоч якійсь можливості вирішити проблему опалення без її втручання й допомоги. Божена мала у своєму помешканні п'єц, який не було чим топити. Почала замерзати, бо від природи була мерзлячкою, з ранньої осені змушена була виходити з дому в тепліших рукавичках.

Коханець під ковдрою на всю ніч — це тепло.

Платов же, здається, з іншого тіста. Щоки постійно рожеві, випромінюють тепло, тіло так само гаряче, мов жар, і він завжди спав голий, тоді як вона мусила вдягати теплу нічну сорочку до самих п'яток і насилу домовилася з коханцем, аби не наполягав, щоб роздягалася повністю.

Капітан же мав із цього приводу дивний пунктик. Якось Божена знайшла в його речах кілька фотознімків із оголеними та дуже символічно прикритими жінками. Роздивилася, знизала плечима, поклала на місце. Жодних висновків не зробила, сприймаючи подібне захоплення цілком нормальним для молодого тридцятирічного огира. Вона лиш переконалася: з такими хобі Платов навряд чи коли заведе собі нормальну родину. А якщо й заведе, то дружина має поводитися тихо, скромно, народжувати дітей одного за одним, сидіти